

İhtiyaç Duyulan Verimli Ekosistemi Kamu ve Üniversitelerimizle Oluşturabiliriz

İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Genel Sekreteri Savaş Malkoç ilaç sektörü için kamu, üniversite ve endüstri işbirliğinin önemi hakkında bilgi verirken bu işbirliklerinin katkılarını ve geliştirilmesi gereken alanlarla ilgili düşüncelerini de paylaştı.

İlaç endüstrisi toplum sağlığı ve ekonomiye katkısıyla ülkeler için en vazgeçilmez sektörlerin başında gelmektedir. Yüksek katma değerli ve ileri teknolojiye dayanan yapısıyla değişimin ve dönüşümün sürekli olduğu son derece stratejik bir sektördür.

Ülkemizde gururla ifade ediyoruz ki yüzyıldan uzun geçmişe sahip çok köklü bir ilaç endüstrisi mevcut. Bugün uluslararası standartlarda 109 ilaç, 13 hammadde üretim tesisimiz ve 42 Ar-Ge merkezimiz bulunuyor. Ülkemizde kullanılan her 100 ilahtan 91'ini yurtiçi üretimle sağlıyoruz.

Sektörümüzün gelişiminde en az endüstrimizin yatırımları ve gücü kadar önemli rolü olan diğer faktörler ise kamunun ortaya koyduğu uygulama ve politikalar ile üniversitelerimizin ve bilim insanlarımızın çalışmalarıdır. Nitekim Covid-19 pandemi süreci bilimsel çalışmaların yol göstericiliğini, güçlü ilaç endüstrisinin ve doğru sağlık politikalarının önemini net şekilde göstermiştir. Bu süreç ilaç endüstrisinde yerli Ar-Ge ve yerli üretimin ne kadar önemli olduğunu da acı bir vesileyle öğretmiştir.

Ar-Ge'de en başarılı örnekler kamu-üniversite-endüstri işbirliğine dayalı

Bugün özellikle Ar-Ge'de dünyadaki başarılı örnekler baktığımızda hepsinin güçlü ve etkin kamu-üniver-

Savaş Malkoç
İEİS
Genel Sekreteri

site-endüstri işbirliğine dayandığını görüyoruz. Dolayısıyla Türk ilaç endüstrisi olarak ancak devletimizin ve üniversitelerimizin desteğiyle son yıllarda gelişim sürecinde bulunan Ar-Ge yetkinliğimizi daha da ileri aşamalara taşıyabiliriz.

Hepimizin bildiği üzere son yıllarda dünya ilaç endüstrisi için Ar-Ge

kapsamındaki en stratejik konu biyoteknolojik ilaçlar. Bu kapsamda endüstri olarak küresel rekabet gücümüzü korumak adına biyoteknolojide hızla gelişmekten başka seçeneğimiz yok. Bu bakış açısıyla endüstrimiz çok uzun zamandır tüm birikimini ve enerjisini ortaya koyuyor. Biyoteknoloji alanında bugüne kadar endüstrimizin aldığı yatırım teşvik belgesi

tutarı 1,1 milyar dolara ulaştı. Bu yatırımlar neticesinde 9 tesis üretim yapmaya hazır hale gelmiştir. 6 tesisin de en kısa süre bunlara eklenmesini beklemekteyiz.

Dünyanın önde gelen biyoteknoloji firmaları ile stratejik ortaklıklar kuruyoruz

Söz konusu yatırımlar sadece fiziki yatırımlarla sınırlı değil. Yoğun şekilde teknoloji transferi, know-how ve insan kaynağı yatırımı gerçekleştiriliyor. Yatırımlarımıza yurtdışında da devam ediyoruz. Dünyanın önde gelen biyoteknoloji firmaları ile stratejik ortaklıklar kuruyoruz; ancak az önce de ifade ettiğim gibi bu alanda başarılı olmamız için sadece bizim çabamız yeterli değil. Kamu ve üniversitelerimizle aynı hedefe yönelmemiz ve ihtiyaç duyulan verimli ekosistemi oluşturmamız şart.

Bu bağlamda kamu otoritelerimiz tarafından endüstrimizin biyobenzer ilaç konusunda gelişiminin önünü açacak yönde bir iradenin ortaya koyulması, ülkemizde geliştirilen ve üretilen biyobenzer ilaçların mevzuatla desteklenmesi en öncelikli beklentimiz.

SGK İlaç Geri Ödeme Yönetmeliğinde biyobenzer ürünlerin geri ödeme başvurularında önceliklendirilmesi için getirilen referans fiyatın %30 altında birim fiyat ile başvuruda bulunma zorunluluğu adeta bu ülke için uzun yıllardır büyük gayret ve fedakârlıklarla yatırım yapan endüstrimizi cezalandırır niteliktedir. Bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmesini ve ülkemizde geliştirilen ve üretilen biyobenzer ilaçları destekleyecek düzenlemelerin

bir an önce mevzuata sokulmasını bu alanda ülkemizin ilerleyebilmesi için kritik önemde buluyoruz.

Bir başka önemli beklentimiz ise teşviklerin değişen koşullara ve endüstrinin ihtiyaçlarına uyumlu hale getirilmesidir. Bugüne kadar verilen yatırım teşvikleriyle ciddi yatırımlar yaptık.

“Üniversite-sanayi işbirlikleri tüm dünyada Ar-Ge'nin tetikleyicisi konumunda. Bu alanda ilerlemiş ülkelere baktığımızda asıl katma değerün üniversite-sanayi işbirliği ile ortaya çıktığını görüyoruz.”

Bundan sonrasında beklentimiz, biyobenzer ürünlerimizin istenen hızda piyasaya sunulması için vergisel teşviklerin yanında nakdi finansal desteklerin sayısının ve miktarının artırılması ve bu yatırımlara düşük faizli kredi desteği gibi ek teşvikler getirilmesidir. İlaveten, geleneksel yerli ilaçların alımında uygulanan %15 fiyat avantajının yerli biyobenzer ilaçlara da tatbik edilmesi gibi politikaların devreye alınmasını bekliyoruz.

Üniversite-sanayi işbirlikleri tüm dünyada Ar-Ge'nin tetikleyicisi konumunda. Bu alanda ilerlemiş ülkelere baktığımızda asıl katma değerün üniversite-sanayi işbirliği ile ortaya çıktığını görüyoruz. Bu kapsamda İEİS olarak üniversitelerimizin bu alandaki

çalışmalarını yakından takip ediyor, işbirliklerinin güçlendirilmesi için yoğun çaba gösteriyoruz. Nitekim geçtiğimiz dönemde bu alandaki işbirlikleri önemli oranda artış gösterdi.

Üniversitelerimizden en büyük beklentimiz bilim insanı yetiştirmeleri

Yine öncelik vermemiz gereken bir diğer unsur ise bu alanda yetişmiş insan gücü. Çalışmalarımız ilerledikçe işgücü ihtiyacımız da artıyor. Üniversitelerimizden en büyük beklentilerimizden birisi de ülkemiz ve endüstrimiz için bilim insanı yetiştirmeleri. Endüstri olarak Ar-Ge liderleri yetiştirmenin önemine inanıyoruz. Bu alanın cazibe merkezi haline getirilmesine katkıda bulunmak kamu, akademi dünyası ve endüstri olarak hepimizin görevi.

Bu husustaki bir diğer önemli konu da yurtdışındaki beyin gücünü ülkemize çekecek mekanizmaları yaratmak. Bu alanda da kamu ve endüstri olarak hızla çalışmamız gerekiyor.

Türk ilaç endüstrimizin atılımını ancak bütüncül bir bakış açısıyla ve tüm aktörlerin katkısıyla sağlam temeller üzerinde yükseltebiliriz. Devletimizin ve üniversitelerimizin desteğiyle, Ar-Ge yetkinliğimizi artırarak, özellikle biyoteknoloji alanında daha yüksek katma değerli ürünler üreterek ülkemizin küresel platformda çok önemli bir ilaç üreticisi ve ihracatçısı konumuna gelmesi için önünde bir engel olmadığını biliyoruz. Bu kapsamda İEİS olarak endüstrimizin gelişimi ve küresel rekabette hak ettiği yere ulaşması için kararlılıkla faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.